

HISTÒRIA D'AMÈRICA II (Història contemporània)

Codi: 28799 (grups 2 i 3)

Professor: Francisco Morente

Curs 2005-2006 (primer quadrimestre)

Tipus d'assignatura: Troncal

Número de crèdits: 6

Recomanacions: haver cursat prèviament l'assignatura **Amèrica I**

Latinoamèrica de les independències a la Gran Depressió (1808-1930)

PROGRAMA

1. Els processos d'independència de les colònies espanyoles i portugueses.
 - 1.1. Hispanoamèrica en l'època de la crisi espanyola.
 - 1.2. El pensament polític de la independència latinoamericana.
 - 1.3. El debat sobre les causes de la independència.
 - 1.4. La independència del «Río de la Plata».
 - 1.5. La independència de «Nueva Granada».
 - 1.6. La independència de les colònies andines.
 - 1.7. La independència de «Nueva España».
 - 1.8. La independència de Brasil.
 - 1.9. Balanç de la independència americana.
2. L'evolució d'Amèrica Llatina en l'època del cabdillisme i de les reformes liberals (1820-1880).
 - 2.1. Característiques dels nous estats
 - 2.2. Canvis econòmics i socials després de la independència
 - 2.3. El fenomen del cabdillisme
 - 2.4. Mèxic: de la independència a la consolidació de les reformes liberals de Benito Juárez (1821-1872)
 - 2.5. Argentina: la difícil construcció d'una nacionalitat. De Rivadavia a Roca (1820-1880).
3. Els estats oligàrquics i les economies agro-exportadores (1880-1930)
 - 3.1. Població i organització social
 - 3.2. La construcció dels estats oligàrquics
 - 3.3. Moviments radicals, classe obrera i crisi dels estats oligàrquics
 - 3.4. Les economies agro-exportadores. Expansió i crisi del model
 - 3.5. El debat econòmic: industrialització i teoria de la dependència
 - 3.6. Els EUA i Amèrica Llatina
4. Argentina. Consolidació i crisi de l'Estat oligàrquic
 - 4.1. L'expansió econòmica: els cereals i la carn.
 - 4.2. La consolidació de l'Estat nacional. El P.A.N. i el règim de Roca.
 - 4.3. El creixement urbà i el naixement de les oposicions al règim oligàrquic:

- sindicalisme i radicalisme.
- 4.4. La reforma Sáenz Peña i el triomf de l'UCR. Les presidències radicals.
- 4.5. La crisi del model agro-exportador.
- 4.6. La *revolució* de 1930.
- 5. Mèxic. Del *porfiriato* a la construcció de l'Estat Popular
 - 5.1. El *porfiriato*: modernització i oligarquia.
 - 5.2. La revolució mexicana: causes i antecedents
 - 5.3. La revolució mexicana: de Madero a Carranza. Villisme i zapatisme.
 - 5.4. La construcció de l'Estat Popular. Obregón i Calles. El *Maximato*.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Bethell, L. (ed.), *Historia de América Latina*, Barcelona, Crítica, 1991 (vols. 5 a 10).
- Bulmer-Thomas, V., *La historia económica de América Latina desde la independencia*, México, FCE, 1998.
- Bushnell, D. i N. Macaulay, *El nacimiento de los países latinoamericanos*, Madrid, Nerea, 1989.
- Halperin, T., *Historia contemporánea de América Latina*, Madrid, Alianza Editorial, 1998.
- Hernández Chávez, A., *México. Breve historia contemporánea*, México, FCE, 2000.
- Lucena, M. (ed.), *Historia de Iberoamérica*, Madrid, Cátedra, 1988, vol. III.
- Lynch, J., *Las revoluciones hispanoamericanas*, Barcelona, Ariel, 1989 (5ª ed.).
- Malamud, C., *El estado en crisis, 1920-1950*, vol. IV de *Historia contemporánea de América Latina*, Madrid, Síntesis, 2003.
- Palacios, G. y F. Moraga, *La independencia y el comienzo de los regímenes representativos*, vol. I: *1810-1850* de *Historia contemporánea de América Latina*, Madrid, Síntesis, 2003.
- Vázquez, J. y M. Niño, *La construcción de las naciones latinoamericanas*, vol. IV de *Historia General de América Latina*, Madrid, Trotta, 2003.
- Rock, D., *Argentina, 1516-1987. De la colonización española hasta Raúl Alfonsín*, Alianza Editorial, Madrid, 1988
- Skidmore, Th. E. y P.H. Smith, *Historia contemporánea de América Latina. América Latina en el siglo XX*, Barcelona, Crítica, 1996.

La bibliografia sobre cada un dels temes es facilitarà al llarg del curs.

AVALUACIÓ

Hi haurà un examen de la totalitat del programa que constarà de dues parts: una amb preguntes breus de caràcter factual i una altra que consistirà en una o més qüestions a desenvolupar.